

Dönem : 2
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 189

Gider Vergileri Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay, Ticaret, İçişleri, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonlarından 4 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (1/300)

T. C.

26 . 12 . 1966 .

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı 71/492 - 7405

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 12 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «Gider Vergileri Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

Gider Vergileri Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkındaki kanun tasarısı

GEREKÇESİ

Bilindiği üzere, 1963 yılında 187 sayılı Kanunla benzin, motorin ve 4 numaralı fuel - oil'in İstihsal Vergisi hadleri sıra ile kiloda (18), (7,5) ve (8) kuruş artırılmıştır. Bu kanunla gazyağı ve gazyağının İstihsal Vergisinde bir artırma yapılmadığından gazyağı ve motorin fiyatları arasında bir dengesizlik meydana gelmiş ve bu dengesizliği bertaraf etmek üzere, 6 . 7 . 1964 tarihinde yürürlüğe giren 482 sayılı Kanunla gazyağının İstihsal Vergisi 14 kuruş artırılmak suretiyle 24 kuruşa çıkarılmış, bu arada motorin ve 4 numaralı fuel - oil'in İstihsal Vergisi de 7 şer kuruş artırılmıştı. Daha sonra 1965 yılında 664 sayılı Kanunla akaryakıtların İstihsal Vergisinde bir değiştirme daha yapılmış ise de, bu değiştirme bir zam olmayıp Hazine hissesinin İstihsal Vergisine kalbedilmesinden ibarettir.

Akaryakıtların İstihsal Vergisinde yapılan bu operasyonlara rağmen bu maddelerin bir vergi rezervi sakladığında şüphe yoktur.

Filhakika halen memleketimiz, akaryakıt fiyatları bakımından, dünyadaki ucuz memleketler arasında bulunmaktadır.

Ezeümle, benzinin bir litresi, Ankara'da 103 kuruş, İstanbul'da 98,3 kuruş, İzmir'de 99,3, Mersin'de 95,8 kuruş; gazyağının bir litresi aynı yerlerde sırasıyla (77), (72), (73,1), (60,9) kuruş; motorinin bir litresi keza aynı yerlerde sırasıyla (81,8), (75,9), (75,2), (72,9) kuruştur.

Yabancı memleketlerdeki fiyatlara gelinece; benzinin bir litresi Fransa'da 176,8 kuruş, İtalya'da 154 kuruş, Avusturya'da 110,1 kuruş, Almanya'da 131,6 kuruştur. Gazyağının bir litresi aynı memleketlerde sıra ile, (96,8), (115,3), (94,8); motorinin bir litresi, (124,1), (105), (79) (ve (124,6) kuruştur.

Tasarıda öngörüldüğü şekilde, beher kiloda benzine 10 kuruş, gazyağına 11 kuruş ve motorine 12 kuruş vergi zammı yapılırsa, bu vergilerin bir litreye tesiri benzinde 7,35 kuruş, gazyağında 8,8 kuruş, motorinde 10,2 kuruş olacaktır. Yani, Ankara'da bugünkü akayarkıt fiyatları benzinde 110,35, gazyağında 85,8, motorinde 92 kuruşa çıkacaktır.

Bu durum akaryakıtların vergilerinde bir artırımın mümkün olduğunu göstermektedir.

Diğer taraftan, halen benzin ve motorin arasında bir fiyat dengesizliği de vardır. Memleketimizde benzin tüketiminin, motorin tüketimine göre artış hızı düşüktür. Bunun sebebi, yukarıda da temas edildiği üzere benzin ve motorin fiyatları arasındaki dengesizliktir. Yani, motorinin fiyatı benzin fiyatına kıyasla düşük olduğu için, talep, benzinden motorine kaymakta ve motorin istihlâki plân devresinin başında yapılan tahminlerin çok üstünde gerçekleşmekte, devamlı artış göstermektedir.

Motorin tüketiminin hızla artması, yerli ham petrol içindeki motorin oranının düşük olması sebebiyle, motorin talebini karşılamak üzere fazla miktarda düşük olması sebebiyle, motorin talebini karşılamak üzere fazla miktarda ham petrol ithalini gerektirmekte, bu durum ise diğer ürünlerdeki, özellikle fuel - oil'deki üretim fazlasının çoğalmasına yol açmaktadır.

Hal böyle olunca, sözü edilen iki madde arasındaki dengeyi sağlamak zarureti karşısında kalmaktadır.

İzah olunan bu sebepler dolayısıyla, bu tasarı ile, beher kiloda, benzine 10 kuruş, gazyağına 11 kuruş, motorine 12 kuruş ve 4 numaralı fuel - oil'e 13 kuruş zam yapılması derpiş edilmiştir.

Motorine yapılan zam, sebepleri yukarıda açıklandığı üzere, benzine yapılan zamdan daha fazladır. Motorine ait İstihsal Vergisinin artırılması, gazyağı ve 4 numaralı fuel - oil'in de vergilerinin artırılmasını zaruri kılmaktadır. Çünkü, çeşitli akaryakıt ürünlerinin fiyatları arasında vergi farkından ileri gelen bir dengesizlik mevcudolduğu takdirde, bunların gerek birbirinin yerine ikamesi ve gerekse vergisi düşük akaryakıtın vergisi yüksek akaryakıtla karıştırılması suretiyle kullanılması imkân dâhiline girmekte ve bu durum hem vergi randımanı, hem de millî ekonomi bakımından mahzurlar tevlietmektedir.

Sanayide yakıt olarak kullanılan 5 ve 6 numaralı fuel - oil'in İstihsal Vergisinde her hangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Tasarının birinci maddesi ile yapılan değişiklik neticesinde, bütçeye 310 milyon lira civarında bir ek gelir sağlanmış olacaktır.

Tasarının geçici maddesi ile stokların vergiye tabi tutulması öngörülmektedir.

Tasarının ikinci ve üçüncü maddeleri yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. 1/300
Karar No. 3

19 . 1 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Gider Vergileri Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici maddede, stok vergisi tabiri bu namda ayrı bir vergi şeklinde telâkki edilmesi mümkün bir tâbir olarak kabul edildiğinden madde metninden çıkartılmıştır.

Kanun tekniği bakımından da geçici madde ile yürürlük ve icra yetkisi madde matlaplarının metninden çıkartılması uygun görülmüştür.

Bu değişikliklerle kanunun tümü ekseriyetle kabul edilmiştir.
Öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verildiğinden, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyonu Başkanı	Başkanvekili	Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip
Rıza	Ankara	Zonguldak	Sivas
<i>E. Y. Akçal</i>	O. Eren	<i>K. D. Sungur</i>	<i>T. Koraltan</i>
	İmzada bulunamadı		
Burdur	Ankara	Balıkesir	Burdur
<i>F. Kerem</i>	Muhalifim	<i>A. Akın</i>	<i>İ. H. Boyacıoğlu</i>
	<i>İ. Seçkin</i>		
İstanbul	Kastamonu	Kütahya	Manisa
Muhalifim	Muhalifim	<i>M. Erez</i>	<i>M. Dülge</i>
<i>S. Aren</i>	<i>A. Toközlü</i>		
Maraş	Ordu	Ordu	Samsun
<i>V. Kadroğlu</i>	Muhalifim	Söz hakkım mahfuz	<i>O. Şahinoğlu</i>
	<i>F. Güley</i>	<i>R. Aybar</i>	
		Trabzon	
		Muhalifim	
		<i>H. Orhon</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Gider Vergileri Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 . 7 . 1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununa bağlı I numaralı tablonun 15 . 2 . 1963, 25 . 6 . 1964 ve 15 . 7 . 1965 tarihli ve 187, 482 ve 664 sayılı kanunlarla değişik (2/D) pozisyonunun (i), (ii) fıkraları ile (iii) fıkrasının (a) ve (b - aa) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

D) Akar yakıtlar :

Petrol ve şist yağları (Ham yağlar hariç), esas unsur olarak % 70 ve daha fazla petrol veya şist yağını ihtiva eden;

i) Kapalı kabda alevlenme noktası 30 santigrat dereceden aşağı olan hafif yağlar (1 Kg. S. den 70 kuruş)

ii) Kapalı kabda alevlenme noktası 30 santigrat derece ve daha yukarı olup 55 santigrat dereceden aşağı olanlar veya 55 santigrat derece ve daha yukarı olup 250 santigrat dereceye kadar zayıt dâhil % 65 ten fazlası takattür eden orta yağlar (1 Kg. S. den 40 kuruş)

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

Gider Vergileri Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarımın 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

iii) Kapalı kabda alevlenme noktası 55 santigrat derece ve daha yukarı olan ağır yağlar;

a) Taktir mahsulü yakıtlar :

Kraking vukubulmadan % 80 den fazlası takattür edenler (1 Kg. S. den 45 kuruş)

b) Tortu yakıtlar :

Kraking vukubulmadan takattür eden kısmı % 80 den az olanlar :

aa) 4 numaralı fuel - oil (1 Kg. S. den 40 kuruş)

Stok Vergisi :

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunla İstihsal Vergisi hadleri artırılmış olan benzin, gaz yağı, motorin ve 4 numaralı fuel - oil Stok Vergisine tabidir.

Sözü edilen akar yakıtların ticareti ile işigal eden gerçek ve tüzel kişilerle bunların bileümle şube, acenta, bâyi, komüsyoneu ve sair satıcıları, bu kanunun yayımı tarihinde anadepo, depo, ticarethane, mağaza ve tanklarında veya sair yerlerde veya yolda bulunan akar yakıtların eins, miktar ve sıklıkları - yüz kilo ve daha aşağı miktarda olan gaz yağı hariç - ve buldukları yerler itibariyle bir beyannameye kaydetmeye ve beyannameyi Maliye Bakanlığınca bu konuda yapılacak ilânı takibeden günün akşamına kadar bağlı oldukları yer vergi dairesine vermeye mecburdurlar.

Beyanname vermek mecburiyetinde olanlar, yukarda zikrolunan ve kendilerine ait yerlerde mevcudolup başkalarına satılmış, fakat bedelleri henüz tahsil edilmemiş veya hibe edilmiş veya sair suretlerle mülkiyeti devredilmiş akar yakıtlarını da beyannamelerinde göstermeye mecburdurlar.

Vergi daireleri, beyan olunan benzinin beher kilosu üzerinden 10 kuruş, gaz yağının beher kilosu üzerinden 10 kuruş, gaz yağının beher su üzerinden 12 kuruş ve 4 numaralı fuel - oilin beher kilosu üzerinden 13 kuruş Stok Vergisi tarh ve tebliğ ederler.

Beyan üzerine tarh olunan Stok Vergisi tebliğ tarihini takibeden ay başından itibaren iki ay içinde, her ay bir taksit olmak üzere iki eşit taksitte ödenir. Vâdesinde ödenmeyen vergiler

Geçici Komisyonun değıştirişii

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunla İstihsal Vergisi hadleri artırılmış olan benzin, gaz yağı, motorin ve 4 numaralı fuel - oilin ticareti ile işigal eden gerçek ve tüzel kişilerle bunların bileümle şube, acenta, bâyi, komüsyoneu ve sair satıcıları, bu kanunun yayımı tarihinde anadepo, depo, ticarethane, mağaza ve tanklarında veya sair yerlerde veya yolda bulunan akar yakıtlarını miktar ve sıklıkları - yüz kilo ve daha aşağı miktarda olan gaz yağı hariç - ve buldukları yerler itibariyle bir beyannameye kaydetmeye ve beyannameyi Maliye Bakanlığınca bu konuda yapılacak ilânı takibeden günün akşamına kadar bağlı oldukları yer vergi dairesine vermeye mecburdurlar.

Beyanname vermek mecburiyetinde olanlar, yukarda zikrolunan kendilerine ait yerlerde mevcudolup başkalarına satılmış, fakat bedelleri henüz tahsil edilmemiş veya hibe edilmiş veya sair suretlerle mülkiyeti devredilmiş akar yakıtlarını da beyannamelerinde göstermeye mecburdurlar.

Vergi daireleri, beyan olunan benzinin beher kilosu üzerinden 10 kuruş, gaz yağının beher kilosu üzerinden 11 kuruş, motorinin beher kilosu üzerinden 12 kuruş ve 4 numaralı fuel - oilin beher kilosu üzerinden 13 kuruş fark tarh ve tebliğ ederler.

Beyan üzerine tarh olunan farklar tebliğ tarihini takibeden ay başından itibaren iki ay içinde, her ay bir taksit olmak üzere iki eşit taksitte ödenir. Vâdesinde ödenmeyen farklar hakkında Âmmec alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır.

Hü.

hakkında Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır.

Süresinde beyanda bulunmayanların veya noksan beyanda bulunanların beyan etmedikleri veya noksan beyan ettikleri akar yakıtlara ait vergiler iki kat zamlı olarak tahsil olunur

Cezalar hariç, Vergi Usul Kanununun diğer hükümleri bu Stok Vergisi hakkında da uygulanır.

Yürürlük tarihi

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme yetkisi

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

20 . 12 . 1966

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>R. Sezgin</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. Ocak</i>	<i>A. F. Alişan</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı V.
<i>H. Dinçer</i>	<i>C. Bilgehan</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>F. Sükan</i>	<i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>C. Bilgehan</i>	<i>O. Dengiz</i>
Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>E. Erdinç</i>	<i>S. T. Müftüoğlu</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı
<i>E. Somunoğlu</i>	<i>İ. Tekin</i>
Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
<i>B. Dağdaş</i>	<i>S. Öztürk</i>
Çalışma Bakanı	Sanayi Bakanı
<i>A. N. Erdem</i>	<i>M. Turgut</i>
En. ve Ta. Kay. Bakanı	Turizm ve Ta. Bakanı
<i>İ. Deriner</i>	<i>N. Kürşad</i>
İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı
<i>H. Menteseoğlu</i>	<i>S. O. Avcı</i>

Geçici Komisyonun değişikliği

Süresinde beyanda bulunmayanların veya noksan beyanda bulunanların beyan etmedikleri veya noksan beyan ettikleri akar yakıtlara ait farklar iki kat zamlı olarak tahsil olunur.

Cezalar hariç, Vergi Usul Kanununun diğer hükümleri bu farklar hakkında da uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.